

Владислав МАКАРЕВИЧ

курсант першого курсу
факультету № 1 Криворізького
навчально-наукового інституту
Донецького державного університету
внутрішніх справ

Науковий керівник:

Тетяна ПАВЛИШ

доцент кафедри спеціальних дисциплін та
професійної підготовки
факультету № 1 Криворізького навчально-
наукового інституту Донецького
державного університету внутрішніх
справ, кандидат педагогічних наук

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИЯВЛЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ

При розслідуванні злочинів важливе значення мають результати насамперед судово-медичних експертиз, на вирішення яких ставляться основні питання щодо часу, причин, механізму настання смерті; давності поховання (в разі виявлення скелетованих останків), а також ідентифікація особи потерпілого.

В арсеналі судових медиків, які можливості судово-медичних експертиз щодо встановлення особи та дослідження речових доказів:

1. Питання визначення давності поховання трупів при експертизі скелетованих останків досі залишається одним з найбільш важких. Жоден з існуючих методів самостійно не дає відповіді на це питання. З цією метою пропонується використовувати метод інфрачервоної спектрофотометрії (ІЧС) кісткової тканини, спектри якої змінюються в залежності від тривалості постмортального періоду.

2. Графічна реконструкція обличчя для встановлення особи потерпілого у випадках виявлення невпізнаних останків з ефективністю вищою за 70%.

3. Перспективною є також методика розмірних характеристик вушних раковин, яка є вільною від суб'єктивізму в описуванні («великі», «малі» та ін.) і гарантує статистично достовірне визначення індивідуальних розмірів вушних раковин незалежно від досвіду та професійних навичок спеціаліста.

4. Значні можливості щодо ідентифікації має методика створення 3D-моделей ушкоджень, слідів, травмуючих предметів. З їх допомогою може проводитися портретна експертиза за метричними і описовими ознаками зовнішності. А за моделями вушної раковини – порівняльне дослідження, яке доповнює базу ознак ідентифікації особи. Для створення 3D-моделей придатні дані, отримані за допомогою БПЛА (зйомка значних територій та об'єктів з

висоти) – може проводитися трьохмірне моделювання при огляді місця події: повна реконструкція та відтворення місця події будь-якого розміру. Збереження 3D-моделей в різних форматах дозволяє поміщати їх в графічні редактори (Autodesk 3ds Max та ін.) та проводити подальше моделювання різних ситуацій з урахуванням даних слідства та використовувати створені сцени при проведенні ситуаційних експертиз. Застосування таких моделей-копій розширює можливості, підвищує наочність і доказове значення експертиз, а методика трьохмірного моделювання не викликає особливих складнощів, оскільки використовуються цифрові фото- чи відеозйомка, зроблені з дотриманням відповідних вимог щодо режиму і умов зйомки. На базі цифрових знімків можуть бути створені моделі різних об'єктів (труп, одяг з пошкодженнями, фрагмент кістки з переломами та ін.).

5. Одним з методів ідентифікації особи є спектральний аналіз мовних сигналів, який дає змогу виділяти стійкі ідентифікаційні ознаки, що характеризують біометричні параметри мовного тракту людини, яка говорить. Як спектроаналізатори можуть використовуватися персональні комп'ютери з встановленим спеціалізованим програмним забезпеченням («Justiphone» та ін.)

6. До сучасних методів, які можуть у ряді випадків бути незамінними порівняно з існуючими, належить «Віртопсія» (віртуальна аутопсія) – наступний напрям розвитку аутопсії, який дозволяє отримати необхідну інформацію про травми кісток і м'яких тканин, не вдаючись до механічного розтину тіла. Цей метод вже впроваджений у судово-медичну експертизу ряду країн (Німеччина, Франція, Велика Британія, США, Ізраїль, Австралія). Віртопсія дає змогу отримати 3D зображення з можливістю поглянути на подію у віртуальній реальності (наприклад, дорожньо-транспортну подію).

7. Серед методів досліджень речових доказів можна назвати: використання цифрових фотознімків в якості об'єктів медико-криміналістичного дослідження слідів-нашарувань крові; доказові методи встановлення слідів крові, висновки яких містять однозначну інформацію про наявність або відсутність крові людини [1].

З наведеного видно, що потенціал судово-медичних експертиз є достатнім для вирішення усіх можливих питань, важливих для встановлення обставин вчинення злочинів. За сучасних умов взаємодії з експертними установами країн Європи цей арсенал можливостей може бути ще значнішим. Проте, на наш погляд, проблема щодо активного використання сучасних інновацій і технологій у правоохоронній діяльності полягає дещо в іншому.

На заваді активному і широкому використанню сучасних можливостей інноваційних і цифрових технологій в розслідуванні злочинів стоїть одна, але, як свідчить практика, складна для швидкого та остаточного вирішення проблема – недостатній професіоналізм і кваліфікація працівників правоохоронних органів (слідчих, працівників оперативних та інших підрозділів Національної поліції, прокурорів) і суду, точніше – їх обізнаність щодо таких можливостей, потенціалу судових експертиз і кола вирішуваних судовими експертами питань. Це тягне за собою незнання і невміння виявити,

зафіксувати, вилучити сліди злочинів на місці події та призначити за ними відповідні експертні дослідження.

Список використаних джерел

1. Александренко О. В. Інновації та цифрові технології в криміналістиці та судовій експертизі: сучасні можливості та проблеми застосування. Збірник круглий стіл інноваційні методи. 2019. Ст. 11 – 13.

Ельман БАГІРОВ

здобувач вищої освіти третього курсу
факультету № 1 Криворізького
навчально-наукового інституту
Донецького державного університету
внутрішніх справ

Науковий керівник:

Тетяна ПАВЛИШ

доцент кафедри спеціальних дисциплін та
професійної підготовки
факультету № 1 Криворізького навчально-
наукового інституту Донецького
державного університету внутрішніх
справ, кандидат педагогічних наук

СУЧАСНІ ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ВИЯВЛЕННЯ ТА ІДЕНТИФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНЦІВ

Сучасні технічні засоби для виявлення та ідентифікації злочинців постійно розвиваються, використовуючи передові технології. Ось декілька з них:

– *Біометричні технології*: Системи розпізнавання облич, включаючи сканування відбитків пальців, розпізнавання облич, сканування радіальної райдужки та визначення голосу, широко використовуються для ідентифікації злочинців [1].

– *Відеоспостереження та аналітика відео*: Камери спостереження, обладнані програмним забезпеченням для розпізнавання облич, руху та інших ознак, допомагають в ідентифікації злочинців на вулицях, в громадських місцях та в аеропортах.

– *Генетичний аналіз*: ДНК-аналіз дозволяє ідентифікувати осіб через їхні генетичні зразки, що може бути корисним у розслідуванні злочинів.

– *Комп'ютерна томографія (КТ) та рентгенівські пристрої*: Вони допомагають виявити приховане зброю або заборонені предмети при огляді людей [2].